

UCHWAŁA NR 7016/23
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 8 MAJA 2023 ROKU

W SPRAWIE:

Przyjęcie Zaleceń Zarządu Województwa pełniącego funkcję Instytucji Zarządzającej RPO WŚ 2014-2020 w sprawie obniżenia oprocentowania pożyczek w ramach projektu Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego realizowanego we współpracy z BGK

NA PODSTAWIE:

- art. 41 ust. 2 pkt 4 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 2094 z późn. zm.);
 - art. 28 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 818),
 - art. 38 ust. 1 lit. b) i ust. 4 lit. b) pkt III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.Urz.UE.L.2013.347.320 z 17.12.2013 r., z późn. zm.),
 - Strategii Inwestycyjna wdrażania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 przyjęta Uchwałą nr 6903/23 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12 kwietnia 2023 r.;
 - Umowy nr RPSW.02.06.00-26-0001/17-00 o finansowanie Projektu pn.: „Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 2.6 „Instrumenty finansowe dla MŚP” Osi priorytetowej 2 „Konkurencyjna gospodarka” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.
- uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Zalecenia Zarządu Województwa pełniącego funkcję Instytucji Zarządzającej RPO WŚ 2014-2020 w sprawie obniżenia oprocentowania pożyczek w ramach projektu Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego realizowanego we współpracy z BGK w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ANDRZEJ BĘTKOWSKI
(dokument podpisano elektronicznie)

**Zalecenia Zarządu Województwa pełniącego funkcję Instytucji
Zarządzającej RPO WŚ 2014-2020 w sprawie obniżenia oprocentowania pożyczek
w ramach projektu Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego
realizowanego we współpracy z BGK**

Działając na podstawie ppkt. 6.1 Umowy nr RPSW.02.06.00-26-0001/17-00 o finansowanie Projektu pn.: „Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego” w ramach Działania 2.6 „Instrumenty finansowe dla MŚP” RPO WŚ na lata 2014-2020 zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz w oparciu o Strategię Inwestycyjną przyjętą Uchwałą nr 6903/23 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12 kwietnia 2023 r., Instytucja Zarządzająca zaleca obniżenie oprocentowania dla pożyczek udzielanych przez Lubelską Fundację Rozwoju, Biłgorajską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Fundusz Wschodni Sp. z o.o. do poziomu **1/2 stopy bazowej KE.**

Na mocy umów operacyjnych zawartych między Bank Gospodarstwa Krajowego pełniącym rolę Menadżera Funduszu Funduszy, a Pośrednikami Finansowymi przedsiębiorcy koncentrujący swoją działalność na terenie Województwa Świętokrzyskiego otrzymali możliwość sięgnięcia po preferencyjne pożyczki. Zgodnie z założeniami *Strategii Inwestycyjnej wdrażania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020* przewidziano wsparcie przedsiębiorstw na wczesnym etapie działalności na rynku jak i na późniejszych etapach funkcjonowania. Celem wsparcia jest wzrost liczby przedsiębiorstw innowacyjnych, wdrażających nowe lub istotnie ulepszone produkty lub usługi, m.in. poprzez inwestycje związane z zakupem nowoczesnego sprzętu, maszyn oraz linii do produkcji. Uzupełniając przedsiębiorcy mogą sfinansować kapitał obrotowy – ten nie może jednak przekraczać połowy pożyczonej kwoty.

Pierwsze umowy o udzielenie pożyczek zostały zawarte w 2018 roku i w większości oparte były na zasadach *pomocy de minimis*. Oprocentowanie kapitału pożyczanego na zasadach korzystniejszych niż rynkowe jest stałe w całym okresie obowiązywania umowy inwestycyjnej i dotychczas na ogół ustalane było w dokumentacjach przetargowych w odniesieniu do wysokości stopy bazowej Komisji Europejskiej. Strategia inwestycyjna stanowiąca załącznik do umowy z BGK definiuje możliwość udzielania pożyczek w formule *de minimis* „na warunkach korzystniejszych niż rynkowe, zgodnie z zasadami udzielania pomocy *de minimis*, o których mowa w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia

2013 r., w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. 2015 poz. 488 z późn. zmianami)". Oznacza to, że oprocentowanie skorelowane jest z wysokością **stopy bazowej** dla pożyczek udzielanych w złotych polskich z dnia udzielenia, przy czym wysokość stopy bazowej określona jest przez Komisję Europejską zgodnie z *Komunikatem w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych nr 2008/C 14/02*. W latach 2018-2021 oprocentowanie pożyczek opartych na tych mechanizmach było dość korzystne dla przedsiębiorców i zaczynało się poniżej **2% w skali roku** przez cały okres kredytowania. Niskie oprocentowanie miało korzystny wpływ na dynamikę udzielania pożyczek przez pośredników, co przekładało się na tempo przyrastania wskaźników w programie operacyjnym.

Wystąpienie pandemii COVID-19 miało niekorzystny wpływ na gospodarkę. W regionie świętokrzyskim istotnym elementem stabilizacji kondycji ekonomicznej MŚP były instrumenty finansowe. Na czas pandemii określono nowe warunki i tryb udzielania pomocy w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020. W drodze *ROZPORZĄDZENIA MINISTRA FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ, z dnia 14 kwietnia 2020 r., w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19* - wprowadzono możliwość udzielania pomocy przedsiębiorcom na cele obrotowe i inwestycyjno-obrotowe nakierowane na łagodzenie skutków COVID-19. Najistotniejszymi z punktu widzenia przedsiębiorstw zmianami były te dotyczące wydłużenia karencji, zniesienia konieczności posiadania wkładu własnego i „**zerowe oprocentowanie - 0%**” na cały okres kredytowania. Możliwość udzielania tak korzystnych pożyczek była kilkakrotnie wydłużana – ostatecznie do **30 czerwca 2022 roku**. Wymienione powyżej udogodnienia, zawiązanie Świętokrzyskiego Konsorcjum Funduszy Pożyczkowych oraz prawie dwukrotne zwiększenie skali zaangażowania środków *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020* w preferencyjne pożyczki, przyczyniły się do bezprecedensowego wzrostu zainteresowania przedsiębiorców tą formą wsparcia.

Rok 2022 to czas intensywnego wzrostu Zasobów Zwróconych - skutek spłaty rat pożyczek przez wsparte przedsiębiorstwa. Celem zabezpieczenia niezbędnej rezerwy wykonania dla projektu *Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego* Instytucja Zarządzająca podjęła decyzję o ponownym wykorzystaniu części Zasobów Zwróconych w kwocie **60 mln zł**. Rezerwa wykonania ustanowiona została jako zabezpieczenie ewentualnych korekt wskaźników (mechanizm ekstrapolacji) i stanowi kilkanaście procent

alokacji projektu. Środki z reużycia stanowić miały podstawę kolejnej części akcji pożyczkowej. Do jej realizacji Bank Gospodarstwa Krajowego przeprowadził w II kwartale 2022 r. postępowanie konkurencyjne na wybór pośredników finansowych - przetarg. Zgodnie z ustaleniami między Instytucją Zarządzającą, a Menadżerem Funduszu Funduszy oprocentowanie Jednostkowej Pożyczki udzielanej na zasadach korzystniejszych niż rynkowe ponownie oparte zostało w odniesieniu do wysokości stopy bazowej określonej zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej. Jednakże stopa ta w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy wzrosła z 1,21 % do **7,62 %**. Na okoliczność istotnego wzrostu oprocentowania stopy bazowej zwróciło uwagę dwóch oferentów (Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A i Lubelska Fundacja Rozwoju), z którymi w III kwartale 2022 r. BGK zawarł umowy operacyjne.

Ponadto Lubelska Fundacja Rozwoju realizuje tzw. prawo opcji dla dwóch umów zawartych jeszcze w 2020 roku. W myśl umowy 2/RPSW/16219/2020/III/DIF/279 do 12 maja 2023 roku LFR powinna udzielić jeszcze pożyczek na 7 011 800,00 zł, a do dnia 19 sierpnia 2023 roku dodatkowo 6 800 000,00 zł wynikających z prawa opcji umowy 2/RPSW/16219/2020/IV/DIF/340. Łączna kwota środków do wykorzystania na dzień 19 kwietnia 2023 roku wynosi ok 13,8 mln zł.

W oparciu o zapisy ppkt. 6.1 umowy o dofinansowanie nr RPSW.02.06.00-26-0001/17-00 BGK jako Menadżer Funduszu Funduszy wystąpił do IZ z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie zmiany oprocentowania preferencyjnych pożyczek. Pierwotnie BGK zaproponował rozwiązanie w postaci wprowadzenia oprocentowania opartego o zasady pomocy de minimis z „zerowym oprocentowaniem”, a następnie zaproponował dwa inne warianty jego obniżenia:

1. do poziomu 1/2 stopy bazowej KE (aktualnie stawka wyniosłaby 3,81), albo
2. do poziomu 1/3 stopy bazowej KE (na dziś byłaby to stawka 2,54).

Zaproponowane przez Menadżera Funduszu Funduszy rozwiązanie w postaci „nieoprocentowanych pożyczek” zastosowane zostało do wyboru pośredników finansowych przeprowadzonego pod koniec 2022 roku. Zgodnie z założeniem przetarg ten wyłonił operatorów, którzy wdrażają **ok. 30 mln złotych** dodatkowych środków zakontraktowanych do projektu *Fundusz Funduszy Województwa Świętokrzyskiego* na mocy aneksu nr RPSW.02.06.00-26-0001/17-11 z dnia 27 września 2022 roku. Przyjęte rozwiązanie stworzyło warunki, w których nieoprocentowane pożyczki z pierwszego obrotu o wyższym priorytecie mają przewagę kosztów nad produktami oferowanymi z drugiego obrotu.

Ze względu na okoliczności wymienione w ppkt. 7.2 umowy o dofinansowanie nr RPSW.02.06.00-26-0001/17-00 Instytucja Zarządzająca zatwierdziła zmianę Strategii Inwestycyjnej. Zmiana ta dopuszcza możliwość wprowadzenia oprocentowania, które stanowi część stopy bazowej wynikającej z Komunikatu Komisji Europejskiej.

W kontekście zmiany społeczno-gospodarczej województwa i kraju ważny dla potencjalnego zainteresowania MŚP pożyczkami z RPO jest również koszt innych popularnych sposobów finansowania. W chwili obecnej część z nich jest zdecydowanie bardziej atrakcyjna dla przedsiębiorców, np. oprocentowanie leasingu na środki produkcji wynosi ok. 4-6% w skali roku.

Wskazane powyżej okoliczności i uzasadnienia przedstawione przez MFF, mogą stanowić podstawę do modyfikacji warunków wsparcia - obniżenia oprocentowania.

Z uwagi na konieczność udzielania pożyczek z pierwszego obrotu i tzw. reużycia oraz niejednakowe tempo realizacji prawa opcji u pośredników wyłonionych w przetargu z 2020 roku, najbardziej optymalny wydaje się wariant z obniżeniem oprocentowania do poziomu 1/2 stopy bazowej KE.

Pozostawienie oprocentowania na 7,62 % rodzi ryzyko niewykonania pierwszego obrotu środkami z roku 2020 r. co może spowodować konieczność zwrotu tych środków do Komisji Europejskiej - zagrożona kwota ok 13,8 mln zł. Podobnie niewykorzystane środki z reużycia nie stworzą rezerwy zabezpieczającej wskaźniki wykonania programu.

Ze względu na powyżej przedstawione okoliczności, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zaleca obniżenie oprocentowania dla pożyczek udzielanych na mocy umów operacyjnych: 2/RPSW/16219/2020/III/DIF/279, 2/RPSW/16219/2020/IV/DIF/340 oraz umów dot. ponownego użycia środków zawartych z Lubelską Fundacją Rozwoju, Białgorajską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A i Funduszem Wschodnim Sp. z o.o., do poziomu **1/2 stopy bazowej KE**.

**Marszałek
Województwa Świętokrzyskiego**

Andrzej Bętkowski
(dokument podpisano elektronicznie)